

en som en værdifuld teknologi, der kan give dem og forbrugerne bedre og mere miljøvenlige produkter.

Med brede flertal har Folketinget vedtagelsen af genteknologiloven i 1986 og ved revisionen i 1991 samt i forbindelse med forespørgselsdebatten i 1994 anerkendt anvendelsen af genteknologien, forudsat at det sker på et ansvarligt, forsvarligt grundlag. Opgaven i fremtiden består derfor i at fastholde det høje beskyttelsesniveau.

Men diskussionen om anvendelsen af genteknologien standser ikke ved de konkrete sager. En række institutioner har efterhånden opbygget en stor ekspertise på området, og flere organisationer beskæftiger sig indgående med problemstillingerne. Det var bl.a. meget tydeligt på Teknologirådets store høring den 1. februar i år.

Til daglig foregår dialogen ikke på kryds og tværs, som det var tilfældet på høringen, men hovedsagelig omkring de konkrete sager og under meget stort tidspres. Derfor vil vi finde en udvej, som jeg sagde allerførst i mit indlæg, til at sikre en meget bredt funderet debat, en meget lødig debat, hvor der er plads til alle synspunkter, hvor alle oplysninger kommer frem, og hvor der også er mulighed for, at den almindelige befolkning kan give sin mening til kende.

Vi må i udviklingen af disse nye teknologier og disse nye videnskabelige ting sørge for, at alting sker åbent, fuldt belyst og fuldt analyseret med hensyn til konsekvenserne, inden vi sætter det i gang, og til det formål har vi brug for en aktiv, velinformeret og deltagende befolkning.

Forhandling

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg vil gerne takke for ministerens grundige redegørelse, og især vil jeg gerne kvittere for ministerens og dermed regeringens konsekvente holdning til, at det statskontrollerede økologiske mærke ikke skal belemres med gensplejsede produkter.

Jeg er også enig i, at det er utrolig vigtigt, når det nu er EU, der laver de økologiske forordninger, at man dér får det ændret, så vi kan fortsætte med at have et økologisk statskontrolleret mærke, som er fri for gensplejsede produkter.

Men hvem er det egentlig, der bestemmer i Danmark? Er det den danske regering, eller er det de store amerikanske firmaer? Det spørgsmål er nu blevet besvaret. Det amerikanske fir-

ma ved navn Monsanto ser sin fordel i at blande sojabønnerne sammen, så det bliver svært at mærke, hvad der er gensplejset eller ej.

Et enigt dansk Folketing har besluttet, at de gensplejsede sojabønner skal mærkes. Sagen er foreløbig endt med, at sundhedsminister Yvonne Herløv Andersen hårdt presset af Socialdemokratiet er vendt på en tallerken og nu mener, at de gensplejsede sojabønner skal mærkes. Men det gælder ikke gensplejset foder og kød fra dyr opfedet på gensplejset foder. 97 pct. af den importerede soja anvendes til foder, og derfor er mærkningen ikke ret meget værd i praksis.

Tilsætningsstoffer fremstillet på basis af gensplejset soja vil heller ikke blive mærket. Hermed svigter man fuldstændig forbrugerne og i øvrigt også vores tidligere dagsorden.

Selvfølgelig skal alle afledninger af gensplejsede produkter, der sælges i Danmark, mærkes, og vi må kræve en sikker mærkning i alle led. Som illustration kan vi sige, at Kærgården og færdigretter skal mærkes, hvis der er gensplejsede produkter, der indgår i dem.

Efter flere udsættelser forventes det nu, at EU til foråret kommer med en beslutning vedrørende mærkning eller ikkemærkning af genmodificerede produkter, som Danmark sandsynligvis vanen tro vælger at bøje sig for. Regeringen vælger på forhånd ikke at kræve mere, end de kan forvente at få i EU.

Vi har ikke brug for gensplejsningen, og dens konsekvenser kan endvidere ikke overskues. Det er karakteristisk for alle de hidtil godkendte gensplejsede planter i Danmark, at de har fået indspejset evnen til at tåle sprøjtemidler. Men landbruget skal ikke udvikles hen mod at bruge flere sprøjtemidler, hvis vi skal redde grundvand og forplantningsevne. Tværtimod er der brug for forskningsmidler, der koncentrerer om udvikling af den økologiske produktionsmetode i stedet for udvikling af gensplejsning. Denne udvikling kan støttes ved, at Folketinget afviser gensplejsede produkter.

Det er karakteristisk, at der i den faglige ekspertdiskussion, der ligger til grund for regeringens godkendelse af forskellige gensplejsede planter, anvendes udtryk som »overvejende sandsynlig«, »kun ringe risiko« og lignende gradbøjninger, når risikomomenterne beskrives. Det er bare ikke godt nok. Man kan ikke i løbet af få år ændre den programmering, der er indbygget i livets byggesten, også kaldet DNA-molekyler, der er udviklet igennem milliarder af år, og så tro, at man kan gennemskue den fulde